

HUND: Gennem flere årtier er begrebet lederskab blevet brugt som definition på et godt hund og fører-forhold, hvilket jeg mener giver mange hundeførere et forkert billede af begrebet. Jeg vil her fremlægge nogle synspunkter for, hvorfor jeg ikke mener, at man kan sætte direkte lighedstegn mellem et godt hund og fører-forhold og så lederskab. Samtidig vil jeg give nogle

redskaber til rygsækken, som kan være en hjælp til at bygge et godt forhold op mellem hund og fører. Den korte udgave af det hedder kærlighed – krav – konsekvens.

Lederskab

Mange har gennem flere år brugt begrebet lederskab som det vigtigste imellem fører og hund, og mange har

draget sammenligning mellem den adfærd, som ulve viser i flok, og den måde, som hundeejere skal praktiserer lederskab over for vore hunde på.

Som så mange andre, der har studeret dette nærmere, er jeg meget enig i konklusionen om, at et hierarki, der udmøntes i en social adfærd i en ulveflok eller hundeflok, kun kan ske mellem artsfæller. Derfor kan mennesker

Sådan får du et godt hund og fører-forhold

Al uddannelse af hunden er bygget op omkring et godt forhold mellem hund og fører. Forholdet bliver defineret og praktiseret på mange forskellige måder.

Tekst: Henrik V. Hove-Nielsen, jagthundekonsulent. **Foto:** Flemming Højer

Kærlighed: Du skal holde af din hund, så den holder af dig.

ikke være "leder" i en hundeflok, ligesom en hund ikke kan være "leder" i en menneskeflok. Det sidste kan vi jo nok alle blive enige om.

Der er mange, som har sidestillet lederskab med øvelser, som skal praktiseres i daglige rutiner. Mange tillægger det stor betydning, og kæder øvelser - som for eksempel, at hunden aldrig trækker, at hunden spiser sidst, og at hunden aldrig går først ud ad døren - direkte sammen med lederskab. Men disse rutiner i dagligdagen har ingen sammenhæng med lederskab i en ulveflok at gøre. For blot at trække et enkelt eksempel frem er der i en ulveflok ingen, der æder først. I langt de fleste tilfælde æder alfahannen og alfahunnen der, hvor kødet er bedst, men alle æder som udgangspunkt samtidigt.

Jeg drager ikke sammenligninger mellem lederskab og et godt hund og fører-forhold, men jeg tilskriver alligevel ovennævnte daglige rutiner en vis værdi. I de kommende afsnit definerer jeg blandt andet begrebet konsekvens. Disse daglige rutiner giver familien nogle håndgribelige værktøjer til i dagligdagen at være konsekvent i omgangen med hunden. Dette vil give mening for hunden og dermed være en af flere årsager til, at der skabes et godt forhold mellem hund og fører.

De tre K'er

Som de fleste jægere nok vil nikke til, er jagthunden en meget stor del af familien. Det er derfor meget vigtigt, at alle medlemmer af familien får nogle nemme og forståelige arbejdsredskaber i forhold til jagthundens dagligdag i familien.

I de kommende afsnit beskriver jeg nærmere de tre K'er. Inden dette vil jeg dog gerne præcisere, hvorfor jeg kan anbefale disse værktøjer til etablering af et godt forhold mellem hund og fører, men også til et godt forhold mellem hunden og resten af familien.

For det første er det nemt at forholde sig til tre små ord, som på en jordnær måde beskriver, hvad det vil sige. For det andet gør vi op med den misforståelse hos nogle, at konsekvens er en negativ handling i forhold til uddannelse af hund. For det tredje får vi på alle måder en jagthund, som udviser glæde, respekt og forståelse for alle i familien.

Et godt forhold mellem hund og fører er omdrejningspunktet i uddannelsen af en jagthund, og når vi kobler

Krav: Du skal stille krav til din hund og mentalt udfordre den.

dette sammen med, at al uddannelse foregår på hundens præmisser, resulterer det i en tovejskommunikation mellem hund og familien, hvor motivation og glæde kommer til udtryk i samarbejdet mellem hund og jæger på jagten.

Kærlighed

Der er stadig mange, som rynker på næsen, når man præsenterer kærlighed som et af tre begreber mellem hund og fører. Den seneste forskning har dog vist, at hunde på lige fod med mennesker aktiverer den del af hjernen, som påvirkes, når vi føler glæde.

Professor i neurologi Gregory Berns, Emory University i USA, konkluderer, at aktivering af dette hjernecenter i hundehjernen bør ses som et udtryk for følelser. Konkret viste undersøgelsen også, at denne hjernedel blev kraftigere påvirket ved gensyn med ejer eller familiemedlemmer end ved andre personers tilstedeværelse.

Kærlighed betyder helt enkelt, at man skal holde af sin hund og ikke mindst vise den, at den bliver holdt af.

Hvis familien eksempelvis har valgt et område i hjemmet, hvor hunden har lov til at være fri, kan man med stor fordel vise hunden nærvær ved sætte sig ned til den og forkæle den.

Dette eksempel trækker jeg frem, idet jeg mange steder oplever, at dette er en naturlig del af det at have hvalp. Når hvalpen så er blevet et år eller to, vil dette ikke være naturligt i samme grad som tidligere. Men for hunden vil det stadig være udtryk for kærlighed og samhørighed med sine mennesker.

Det bliver hurtigt rutine at lukke hunden ind og ud af bilen, men hvorfor ikke sætte sig ned og bruge et minut sammen med hunden og vise den, at man faktisk holder meget af den - måske fordi den lige har givet dig en fantastisk assistance på jagten.

Dette var kun to små eksempler ud af rigtig mange, men overordnet betyder "kærlighed", at man oprigtigt holder af sin hund og tør vise den det.

Krav

En væsentlig del af uddannelsen af en jagthund er indlæring. I forbindelse med indlæring vil vi uvilkårligt stille krav til vores hund. Krav er altså at sidestille med at give hunden opgaver og mentalt udfordre den.

Mange jagthunde oplever masser af krav og udfordringer i jagtsæsonen, mens de uden for jagtsæsonen på det nærmeste oplever et langt frikvarter (læs i Jæger 1/2016 om at aktivere din >

Konsekvens: Vær konsekvent, på hundens præmisser.

➤ hund uden for jagtsæsonen). Det er vigtigt i forhold til uddannelse at forsætte indlæring eller vedligeholde allerede indlært viden uden for jagtsæsonen, hvilket hjælper med at fastholde det gode forhold og samarbejde mellem hund og fører.

Lige så vigtigt er det, at resten af familien også stiller krav til hunden. Dette kan gøres på flere måder, men de kommende eksempler kan blandt andre bruges til netop hund og førerforholdet.

Mange børn har til opgave at lufte hunden om morgenen, og når de kommer hjem fra skole. Der sker selvfølgelig en aktivering af hunden, idet den på luftturen får muligheden for at bruge næsen i forhold til de mange dufte, den oplever. Men hvis man skal gøre hund og børn en tjeneste, så ville en "leg" og dermed krav om mental udfordring være givende for et godt hund og førerforhold.

Denne leg kunne for eksempel være at gemme fem ting i haven, som hunden herefter skal finde. Hundens aftensmad kan indtages tidligere, end resten af familien indtager deres, og kunne gøres ved at blive smidt ud over græsset, så hunden skal søge for at finde. Børnene stiller dermed krav til hunden, som dermed bliver udfordret fysisk og mentalt.

Jeg har i januarnummeret af Jæger omtalt emnet skjult læring og vigtigheden af, at alle i familien ved, hvordan der skal "leges" med hunden. Hvis man skal være helt sikker på, at krav ikke har en skjult læring, så vil en øvelse, der er uden betydning for jagten, være super i etableringen af et godt hund og førerforhold. Eksempelvis vil både familie og hund få stor glæde af at indlære "Spil død". Med positiv indlæring og på hundens præmisser stiller familien krav til hunden. Tilsvarende er "Rul rundt" en god

øvelse for familien, som ikke har betydning for uddannelse af jagthunden.

Konsekvens

Konsekvens er for nogle et negativt ladet ord, som de kobler sammen med at være hård ved sin hund. Dette er ikke tilfældet. Konsekvens skal betragtes som noget positivt i forhold til etableringen af et godt hund og førerforhold, idet hunden aldrig er i tvivl om, hvad den må og ikke må.

Med andre ord, hvis familien har besluttet, at hunden kun har et afgrænset område i hjemmet, hvor den må opholde sig, så er det vigtigt, at man konsekvent fastholder dette. Hvis hunden aldrig må gå først ud ad døren, så er det vigtigt, at hunden aldrig gør dette. Sidstnævnte er alene en konsekvent handling, som giver mening i forhold til handlinger, som alle i familien kan praktisere.

Et godt fundament i konsekvent indlæring findes i nej-øvelsen. Det at sige nej til sin hund ligger som et redskab i uddannelsen som et signal til hunden: "Stop det, du har gang i, og lyt".

Nej indlæres positivt

Sæt dig ned til din hvalp, og vis, at du har verdens bedste godbid i hånden. Herefter lægger du hånden ned på jorden, så godbiddet er dækket af hånden. Når hunden forsøger at "snuse" sig ind til godbiddet, bliver der sagt nej. Idet hunden tilbyder at ændre adfærd på kommandoen "nej", altså flytter sig væk fra hånden, roses hunden, og den får lov til at få godbiddet.

Kravene øges gradvist, og snart kan der smides godbidder på gulvet, som ikke må spises på kommandoen "nej". Dermed bliver "nej" fremadrettet en konsekvent mulighed for at afbryde hunden i en uønsket adfærd.

Nej-øvelsen kan ses på Danmark Jægerforbunds hjemmeside under: www.jaegerforbundet.dk/hund/inspiration-til-hundetraening/.

Motivation og inspiration

Enhver uddannelse af jagthunden beror blandt andet på, at jo flere værktøjer der kan placeres i vores rygsæk, jo flere redskaber har vi at arbejde med. I artiklen har jeg præsenteret de tre K'er, som kan bruges til motivation og inspiration i uddannelsen af og ikke mindst i den daglige omgang med hunden som en del af familien.

hvh@jaegerne.dk